

Egységes metodika a gyermekintézményekben

A Bölcsődék Országos Módszertani Intézetének létrehozása annak idején jelentős lépés volt abban a törekvésben, hogy egységes szakmai irányítással és ellenőrzéssel végezhessék munkájukat a bölcsődék. Korábban ugyanis a gyermekintézményeket összefogó módszertani intézet nem működött az országban, illetve csak a csecsemőintézeteknek volt. A BOMI létrehozását követően azonban hamarosan kiderült, egymaga nem képes ellátni az országos irányítás feladatait, mert időközben megduplázódott a bölcsődés korú gyermekek száma, az intézményhálózat kibővült. Ezért volt szükség arra, hogy minden megyében legalább egy módszertani bölcsőde működjön, amelyen keresztül végezheti irányító, ellenőrző tevékenységét az országos intézet.

Mezőnyben Szegeden és Vásárhelyen látja el a feladatokat módszertani bölcsőde, Szegeden a gondozónők szakosító képzése, valamint a munka melletti képzés folyik, ezen túl lehetőséget biztosítanak a többi gondozónő számára a tapasztalatcserére is. Vásárhelyre a megye bölcsődeiben dolgozók tartoznak. Mindkét intézmény természetesen az országos intézet irányelvei, útmutatói alapján végzi az irányítási, ellenőrzési feladatokat, valamint a BOMI kutatási programjában is részt vesznek. A két megyei módszertani bölcsődehez 30-30 bölcsőde tartozik.

Természetesen elengedhetetlenül szükséges az is, hogy időnként a módszertani bölcsődék vezetői, a gyermeknevelésben érintett szakemberek, pszichológusok és pedagógusok, az ország különböző területein tevékenykedők találkozzanak egymással, kicseréljék helyi tapasztalataikat, központi irányelvekről tájékozódjanak, s azokat közösen megvitassák. Ilyen fórum megrendezésére először tíz évvel ezelőtt került sor. Azóta előbb évente, majd az utóbbi években két alkalommal tartja az országos intézet a fórumokat. Mindig olyan aktuális témákat tűzve napirendre, amelyek a változó idő, követelmények mind jobb kielégítését segítik.

A módszertanibölcsőde-vezetők kétnapos országos értekezletét ezúttal Szegeden rendezték meg a megyei tanács oktatási központjában. A tanácskozás tegnapi megnyitót ünnepségen jelen volt többek között Müller Józsefné, a Szegedi Városi Tanács elnökhelyettese, Hős Erzsébet, a megyei tanács vb egészségügyi osztályának helyettes vezetője és Kiss Endre vásárhelyi városi főorvos. A mintegy 80 résztvevőt Csergő Tibor szegedi városi főorvos köszöntötte, tájékoztatva a fórumot arról, hogy országos viszonylatban

dékben Bontovics Erzsébet tartott előadást.

Míg a zsúfoltság jellemezte a gyermekintézményeket, jórészt csak a gondozást tudták vállalni a bölcsődék. Lassan úgy alakul a létszám, hogy a kihasználtság optimálisnak mondható. Így egyre inkább megkövetelhető a gondozáson kívül a gyermekek nevelése is. Indokolt tehát a pedagógusok, a pszichológusok bevonása a munkába, annál is inkább, mert a gyermek életében a bölcsődében töltött évek, ez a kor meghatározó.

A második témakörben tegnap délután a módszertani bölcsődék irányító, ellenőrző szerepének módszertanáról tartott előadást Borbáth Árpád. A már elmondottakon kívül ebben fontos alapelv az is, hogy míg egységes módszer, irányítás kell, nem szabad figyelmen kívül hagyni a helyi szempontokat, lehetőségeket sem.

Az előadásokat követően kiscsoportokban vitáztak meg a résztvevők a hallottakat, majd az esti órákban megtekintették a vásárhelyi módszertani bölcsődét. Ma folytatódik a tanácskozás, plenáris ülés keretében hangzanak el a témák összefoglalói.

H. K.

Öntőfiatalok találkozója

Pénteken kora reggel érkeztek az első vendégek, és ebéddőre már Ikarus buszok foglaltak el minden talpalatnyi helyet a KISZ Csongrád Megyei Bizottsága újszegedi Politikai Képzési Központja előtt. A buszokra festett Volán-nevek mutatják, az ország legtávolabbi pontjairól is érkeztek öntőfiatalok az idén XII. alkalommal megrendezésre kerülő országos találkozójukra. A házigazda ez alkalommal a Szegedi Vas- és Fémöntőde Vállalat, s mint a megnyitót előtti percekben megtudtuk; már hosszabb ideje készülnek a rendezők, a vállalati KISZ-szervezet és gazdasági vezetése, hogy minél jobb programokat biztosítsanak a vendégeknek.

De nézzük meg pontosabban, honnan is jöttek azok a bizonyos buszok? Nos, Salgótarján, Kisvárd, Apc, Mohács, Eger, Székesfehé-

vár és Sopron mellett Budapestről három csapat (Kövec, Soroksár és Gábor Áron Gépgyár) küldte el fiataljait a háromnapos rendezvényre. A vendégeket Baka Ernő, a szegedi öntőde igazgatója köszöntötte, majd Sódar László, a vállalat KISZ-szervezetének titkára szövegezte a találkozó jelentőségéről.

Befejezésül röviden a programról. Már a megnyitót követően megkezdődtek a sportversenyek; labdarúgók és lövészek vetélkedtek délután. Este a kulturális program keretében Maksa Zoltán humorista lépett színpadra, s végül videodiszkó zárta a napot. Ma az öntődeben először a szakmai versenyre kerül sor, a gyakorlati feladatok megoldását követően pedig elméleti vetélkedőn szerezhetnek pontokat a csapatok.

B. Z.

nem teszi lehetővé túlzott igényeik kielégítését. Mivel a vállalatok által hangoztatott munkaerőhiány alapvetően nem befolyásolta a termelési feladatok megvalósítását, bizony állíthatjuk; munkaerőhiány és -felesleg nemcsak városi méretekben létezik egymás mellett, hanem a gyárkapukon belül is. S hány és hány munkahelyet találhatunk, ahol egyeseknek nagyon sokat kell dolgozniuk, míg másokkal szemben igen alacsonyok a teljesítménykövetelmények. Sőt, különböző okok miatt jelentősek a munkaidő-vesztések, és fellelhető a teljesítmény-viszszartatás, s a hasznló munka is.

Miközben munkaerőhiányról beszélnek egyes vállalatoknál, s nagy aktivitást mutatnak a munkaerő megszerzésében, alig, vagy egyáltalán nem törekszenek a létszámkiváltó műszaki fejlesztésre, a munka- és üzemszervezésre. Nem folytatnak tudatos átképzési tevékenységeket a jobb munkaerő-szerkezet kialakítása érdekében. Igaz, hogy a műszaki fejlesztés gyorsítását elsősorban pénzügyi lehetőségek korlátozzák, de az üzemi- és munkaszervezés, az átképzés nem elsősorban anyagi, hanem vezetői elhatározás kérdése. Ahol éltek a lehetőségek, jelentősen nőtt a termelékenység: például a könnyűiparban. A létszámhiány ellensúlyozására munkaidőalapú növelő, extenzív megoldások is születtek. Munkaközösségeket szerveztek, nyugdíjasokat foglalkoztattak, sőt, külföldi munkaerőt, szűnidős diákokat, katonákat alkalmaztak. Esetenként üzemeken belül és üzemek között átcsoportosítást hajtottak végre, kooperációs, illetve bérunkaszerződéseket kötöttek.

A munkaerő-struktúra változása, a társadalmi-gazdasági fejlődés velejárója és átalakulásának szükségszerű következménye a munkaerő mozgása. Az egyes vállalatoknál jelentkező, a korábbtól eltérő összetételű létszámigények

kiegészítése — mivel pótlólagos források már alig állnak rendelkezésre — többnyire már csak a dolgozók munkahely-változtatásával valósulhat meg. Szegeden az úgynevezett fizikai létszám összetétele általában megfelel az adott műszaki-technológiai követelményeknek. Ehhez mérten igen magas a munkaerőmozgás mértéke. Mind a kilépők, mind a belépők aránya megközelíti a foglalkoztatottak 25 százalékát. A kilépés többnyire a dolgozó egyéni kezdeményezésére történik. Ezek legfőbb indokai között a munkakörülmények miatti elégedetlenség, a munka nehézségi foka, a kedvezőtlen munkarend stb. szerepel. A munkáltatók — tekintettel létszámhelyzetükre — általában nem élnek a tervszerű létszámcserevel, leépítéssel. Ha felegyelmeztlenség miatt kell valakit felelősségre vonni valahol, az elbocsátás helyett inkább jellemző a megbocsátás.

A munkaerőmozgás ellensúlyozására egyes helyeken növelik a vállalat munkaerő-megtartó képességét, de előfordul, hogy korlátozó intézkedéseket hoznak. Például, csak nagyon indokolt esetben vesznek fel „kilépett” bejegyzéssel munkavállalókat az Ikarus, a Taurus, az olajipar szegedi üzemeiben, a textilművekben, a Szegedi Ruhagyárban és a Kenderfonó és Szővőipari Vállalatnál. Az egy évben többször munkahelyet változtatókat pedig nem alkalmazk.

A fluktuáció fontos eleme a munkavállalók érdekérvényesítésének. Ezért természetesen nem szabad Szegeden sem egyszerűen „társadalmilag indokolatlannak” tekinteni a munkahely-változtatást. Nincs abban semmi különös, ha az egyén akar például kitérni a rossz körülmények, a kedvezőtlen munkarend vagy a bér- és teljesítményalku részére hátrányos kimenetelre elől. Eppen ezért, a szankcionálástól nem várhatunk tartós javulást a fluktuáció inten-

Csatorna és gáz

Nagy munka Mórahalmon

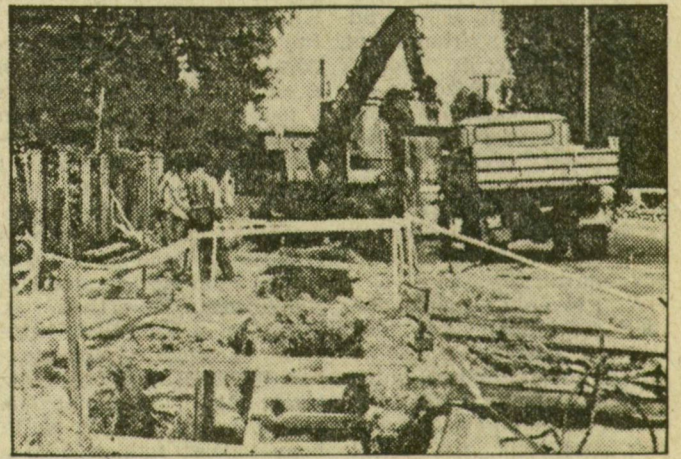
Gazdagodik Mórahalom. Olyan közműveket építenek, amelyek elkészültével a városi jogú nagyközség értékeiből, használatából lesz. Ez az érem egyik oldala, de a másik fele a fontosabb: a lakosság, amely életét ehhez a településhez köthette. Mire is készülhetnek a lakók? Szennyvízelvezetésre a lehető legkorszerűbb módon és fűtésre, tisztára, kényelmesre, biztonságosra.

A közösség akarta a csatornát és a gázt is. Jogos igényüket megértéssel fogadta a tanács. Minden lehetőséget megtevé azért, hogy polgárait segítse, azok kérését teljesítse.

Az elmúlt napokban a lakók kérésére szennyvíztársulat alakult. Megkezdtek a csatornaépítést. A kivitelező az Ativizig, a munka szervezője az Alsótitiszavidéki Vizgazdálkodási Társulatok Egyesülése. Ez utóbbi cég feladata a különböző engedélyek beszerzése, az építőképesség biztosítása, sőt a tervek is ők készítették.

Az építési költségekbe a lakók telkenként, lakásonként 35 ezer forintot adnak. Az első négy ütemben 18 kilométer csatornát fektetnek le 1989 végéig. Ha elkészül, összesen 810 család és közület szennyvízelvezetése oldódik meg.

Ahhoz, hogy az új közmű maradéktalanul kielégítse az igényeket, bővíteni kell

A csatornát a Felszabadulás utcában építik

az 1970-es évek közepén épült tisztítót. Jelenlegi 200 köbméteres teljesítményét napi 500 köbméterre kell növelni. Ezt a munkát jövőre kezdik. A hálózat és a nagyobb tisztítómű 78 millióba kerül, amiből 28,5 milliót adnak a lakók, 29 és felület tanácsai és vízügyi alapról fedeznek, húszat pedig a közületek.

A másik nagy munka a gázvezetés. Elkészült az idei nyáron Üllés és Mórahalom között a gerincvezeték. Ennek a kivitelezési költségét — 14 millió forintot — 11 közület finanszírozta. Ezután láthatnak hozzá a helyi hálózat kiépítéséhez. Az idén négy utcában fektetik le a csöveket. Ezek a következők: Felszabadulás, Tancsics,

Szabadság és a Lenin utca — összesen 2 ezer 600 méter. Magyarán szólva azt jelenti ez, hogy december 31-ig a felsorolt helyeken élvezhetik a korszerű energia minden kényelmét a lakók. Úgy tervezik, hogy az első gázgyújtásra a következő hónap közepén sor kerül.

Az építő a Dégáz. A földmunkákat a tanács és a lakosság végzi. Önkéntes társulásban házanként, lakásonként tízezer forintot fizetnek a tulajdonosok.

Ezek hát az első lépések, amelyeket majd követ a többi, addig egészen, amíg Mórahalom egész területén, mindenki használhatja a két — ma már nélkülözhetetlen — csövezeték.

Ács S. Sándor

Sikeres kötvényakciók a postán

A Magyar Posta összesítették az eddig meghirdetett telefonkötvények jegyzésével kapcsolatos tapasztalatokat. Az első, az 1982-ban indított szegedi kötvényakció várokozásos felüli sikerrel járt. Az eredetileg meghirdetett 310 millió forint helyett összesen 360 millió forint értékben jegyezték kötvényt a szegediek, illetve a környékiek.

Az elmúlt év novemberében hirdette meg a posta második kötvényes akcióját, ezúttal elsősorban a fővárosi lakótelepeken, így Újpest egy részén. Budaörsön, Kaposztásmegyeren, Gazdagréten és a Római úti lakótelepen. Vidéken Egerben, Kazincbarcán, Debrecen-

ben, Boglárlellén, valamint Kiskörösön és környékén bocsátottak ki telefonkötvényt. A határidőig megközelítően 470 millió forintot fizettek be a kötvényjegyzők. A befizetésekkel egyidejűleg megkezdődtek a tervezési-kivitelezési munkák is. Debrecenben két új konténerközpont telepítettek (a meglévő régi telefonközpont kapacitásának bővítése csak 1988-ra várható), s már egy hónapja meg is kezdődött a telefonok szerelése. Újpesten folyamatosan épül a hálózat, és készül a szükséges műszaki háttér. Itt a napokban kezdtek meg — s jövőre be is fejezik — az új telefonok üzembe helyezését. Budaörsön a negyedik negyedében látnak hozzá a távbeszélő-állomások felszereléséhez.

Ez év júniusában a harmadik kötvényes akciót 800 millió forint értékben hirdették meg; ezúttal egyebek között a Sas-hegy és a Gellért-hegy körzetében, a Teréz-központ területén, a IV. kerületben, valamint vidéken: Pécs egyes részein, Veszprémben és körzetében, Szarvason és környékén, továbbá Szeged újabb területein.

Ezeknek a kötvényeknek a jegyzése még nem zárult le, mert az eredeti, szeptemberi határidőt október 15-ig meghosszabbították. A nyár végéig ugyanis a meghirdetett összegnek mindössze a felét jegyezték kötvényt a telefonra várakozók. Különösen a közületek érdeklődése volt a vártnál kisebb: a Teréz-központ területén például a nyilvántartott 1600 közületi várakozó közül mindössze 135 iratkozott fel az eredeti határidőig a kötvényjegyzők listájára. A látványos érdeklődés okát a nyári szabadságolásokkal magyarázzák, hiszen az elmúlt napokban látványosan felgyorsult a kötvények jegyzése. Október 15. után egy hónapon belül kapnak értesítést az igénylők jegyzésük elfogadásáról.

Nagy Pál